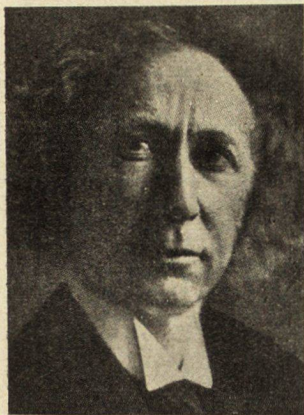

зикаленъ терминъ има различни значения: 1) Въ широкъ смисълъ, подъ З. се разбира отношението на гласовѣтъ (качествено) единъ спрѣмо други въ една музикална творба, като: хомофоненъ, полифоненъ,

Емилъ, Зауеръ

строгъ, чистъ, вокаленъ, инструменталенъ и др. 2) При голѣмитѣ циклови форми (соната, симфония, квартетъ) означава една завършена частъ. 3) При музикалната метрика, З. има значение на нѣколко фрази, соящи въ една вътрешна връзка една съ друга, и образуващи една група.

Звукови дупки

Звукови дупки, фр. *Ouïe*, нѣм. *Schalllöcher* — се наричатъ едни особени отвѣрстия въ корпуса на струннитѣ инструменти, съ цель да

попречатъ на ехото на тона, а при ударнитѣ и дърпащитѣ инструменти — да способствуватъ за него. При струннитѣ инструменти, звуковитѣ дупки се правятъ отъ дветѣ страни, като точно въ линията на тѣхната срѣда се поставя подложката (магаренцето). При ударнитѣ инструменти тѣ сж крѣгли, и се правятъ въ срѣдата на рамката (металлическа или дървена).

Звънтящи или призвучни тонове, нѣм. *Klirrtöne* — се нарича единъ акустически феноменъ, по причина на който се чуватъ редицата противоположни на обертоновитѣ — нижни тонове.

Звънци, нѣм. *Glocken*, фр. *Carillon* — редица отъ звънци (камбанки), образуващи една по-къса или дълга гама, даваща възможностъ да се изпълняватъ цѣли мелодии. Презъ срѣднитѣ вѣкове З. сж поставяли на камбанариитѣ на църквитѣ, а въ нѣкои стари такива има запазени и до днесъ (въ архиепископската църква въ Салцбургъ на обѣдъ — 12 часа, З. свирятъ една популярна мелодия отъ „Риголето“. Въ музиката З. намиратъ употреба рѣдко, вмѣсто тѣхъ въ опернитѣ театри обикновено си служатъ съ полукълбовидни ударни камбани, или съ настроени стоманени плочи. Въ военнитѣ духови оркестри се употребяватъ малки З., въ видѣ на лира, съ малки стоманени пластинки, които се удрятъ съ чукче и служатъ за усиление на мелодията.

Зеле, Томасъ — *Selle, Thomas* — значителенъ нѣмски композитъ отъ първата половина на XVII в., род. 23 мартъ 1599 въ Цюрбигъ (Саксония), умр. 2 юли 1663 въ Хамбургъ. канторъ и музикдиректоръ въ Хайде, Ицехое и Хамбургъ, писалъ тригласни църковни концерти, сжщо тригласни свѣтски пѣсни и такива за 2 гласа съ В. с., многогласни концерти, мотети и мадригали.

Зелигманъ, Иполитъ Просперъ — *Seligman, Hippolyte Prosper* — чело-виртуозъ и композитъ за своя инструментъ, род. 28 юли 1817 въ Парижъ, умр. 5 февр. 1882 въ Монте-Карло, ученикъ на Парижката консерватория, концертиралъ съ голѣмъ успѣхъ въ цѣлия континентъ и писалъ: фантазии, дивертисменти и др. творби за чело съ пиано.